

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Moskva 20. novembra. Velika ruska armada maršira proti Erzerumu, pustivša v Karsu posadko.

Berlin 20. novembra. „Nordd. Allg. Ztg.“ piše, da valjda Nemčija ne bode zagovarjala turških mirovnihi želja pri ruskej vladi, ker razmere Nemčije do Rusije niso temu primerne.

Carigrad 19. nov. Pred Erzerumom je sneg padel in obtežuje Rusom premikanje. Rusi so pomoči dobili in se pripravljajo na nov napad na Erzerum.

London 19. novembra. Iz Sofije se telegrafira „Standardu“ 18. t. m.: Mehemet Ali je z vojsko prišel iz Bosne. On ima 60 bataljonov in 150 kanonov. Vojaki so dobro opravljeni. Mehemet Ali ima nalog, kriti Osman-pašo, če bode iz Plevne umeknil se, in pa močan observacijski kor postaviti na srbsko mejo.

Iz Belgrada se „Timesom“ poroča, da polkovnik Horvatović srbsko vlado priganja brž udariti, sicer uderó Turki v zemljo. Mnogo prostovoljcev iz Avstrije stopa v srbsko vojsko.

London 19. novembra. Druga izdaja „Daily News“ priobčuje telegram iz Weran-Kale od nedelje večera, v katerem so razvidne natančnosti o padcu Karsove. Naskok (ali šturm) je bil izprva določen za 13. nov., a zaradi slabega vremena so ga odložili za soboto. Naskakovalne kolone so se prav tiho postavile v svoja položaja. General Lazarev se 40. divizijo je zapovedoval desnemu krilu ter prijel fort Hafiz-paša, ki leži na strmej pečini.

General Grabbe z jednim polkom moskovskih grenadirjev in jednim polkom 39. divizije je prijel v centru forta Kanly in Suway, a brigada Ardahanska in drug polk moskovskih grenadirjev pod zapovedništvom generalov Ropa in Komarova sta navalila na fort Inglis-Tabia. Boj se je vnel v centru s tem, da je general Grabbe s polkom 39. divizije ob 11. uri po noči napal centralno reduto. Z jutraj zgodaj se je udala ta velika in masivna reduta, ki se imenuje Hoaeue, potem so vzeli Rusi tri stolpe, citadelo, fort Suway in ob jednem fort Kanly. Naposled sta se udala fort Hafiz-paša in proti jutru fort Kara-Dagh. Nekateri drugi forti so se branili do osme ure zjutraj. Štirideset turških bataljonov se je jelo umikati proti Erzerumu, a ko so jih dragonci in orenburški kozaki došli, položili so Turki orožje in ruski vojaki so jih kot ujetnike odvedli nazaj v Kars. V trdnjavi je bilo 300 topov, mnogo streliva in živeža. Tudi turško vojno blagajnico so Rusi ondi našli. Turki so izgubili 5000 mrtvih in ranjenih, a 10.000 so jih ujeli in jim vzeli mnogo zastav. Ruske izgube znašajo 2700 vojakov, plenili pak so Rusi le malo, ter so v miru pustili mestjane, ženske in otroke. General Melikov je osobno vodil vojsko in je ob najstih dopoldne šel v mesto. Tudi veliki knez Mihajl je bil navzočen. Generala Grabbe je zadela krogla in ostal je mrtev na bojišču.

Vojska.

Dogodka, da se je mogel velik zašancan tabor, kakor Kars, ki je obpasan s permanentnimi forti, dovolj oskrbljen z municijo in ži-

vežem za dalje časa, branjen od garnizone, ki je, da si ne velika, vendar zadostovala, da bi se bil kraj nekaj časa držal, z jednim samim šturmom po boji malih ur osvojiti, takega dogodka nij več v vojni zgodovini, pravi turkoljubna „N. Fr. Pr.“, ki je prej vedno v nebo povzdigovala Turke, in s tem glasno slavo poje ruske vojske. „Osvojenje Karsa je težak udarec za Turčijo. Padec Karsa mora v Turčiji povsod strah in trepet širiti,“ pravi ista „N. Fr. Pr.“ v uvodnem članku od 20. nov.

Od Plevne nič novega. Poročilo iz Sofije in Orhanja pa kaže, da hoče Mehemet-Ali s svojo, po Bosni in od vseh vetrov novonabrano vojsko, res poskušati prodreti železni pas, ki je Osmana v Plevni obkrožil. Pač bodo Rusi menda uže dovelj močni, da bodo pozicije na sofijске cesti obdržali. Potem pa imajo tudi Srbi Aliju za hrbet priti.

Vprašanje o preskrbovnosti ruske vojske z živežem, jelo je, vsled nenavadno upornih dejanj zakladalcev, vedno bolj zanimati rusko občinstvo. V časnikih se naznaja, da se je nedavno osnovala v Moskvi nova družba, obstoječa iz samih trdnih kapitalistov ruske (ne judovsko-nemške) krvi. Ta družba bo tedaj stopila na mesto kompanije Horvitza, Kohana in Gregera. Pač zadnji čas je, da se Rusi izpulijo iz judovskih in nemških krempljev!

Ker se pri sedaj postavljenih mostovih čez Dunav večkrat kaj pokvari, je ukazala ruska vlada na grodeljske livarnice San-Galli in v družih taci zavodih, izgotoviti dele mosta, ki ima biti tri sežnje širok in

Lintek.

Naš pinč.

Skoraj da ne vem, kako in zakaj se je našej familiji toliko priljubil junak, kateremu bodi posvečena ta-le črtica. Pinč nij bil nikakor, kar bi si kedo na prvi hip utegnil misliti, pes posebnih izrednih svojstev. On nij bil niti dobrega plemena, niti se nij nikedo briga za njega odgojo. O njega dedih in pradedih ne morem kar nič napisati, kajti ni sester ni bratov mu ne poznam, da-si sem v tej stroki izvedenec — imam namreč v izobilju prijateljev in znancev pasjega rodu — a pinčevih posebnosti nijsem na nobenem njih opazil, premda so raznih plemen in rodov. Dolgo-život se je mogel imenovati in prednje noge so bile od zadnjih tako oddaljene, da se je človeku moglo videti, kakor da bi bila mati narava našej živali nameravala ustvariti tri pare nog, a da se je prepozno domislila, da je pasje pleme uknjiženo mej štirinogce.

Ta prirodna napaka nam je ob mrzlih nočeh napravljala dovolj preglavice, kajti, ako smo odprli pinču dveri, morali smo čakati toliko časa, da je ves svoj život spravil v sobo, da bi bili navadni psi uže po trije lahko do tedaj v sobo prišli, kakor dolgi naš pinč, pri čemer je, kar se ob sebi umeje, vhaajalo mnogo najboljših gorkote na ven, ter je mrzel zrak od tod silil in prodiral v zakurjene prostore. Njega noge so bile krepke in močne, kremplji na njih veliki. Kadar je počival, ležal je po dolgem in stegnenih udov.

Ako poleg vsega navedenega omenim še dvoje svetlih oči, ki pa nikakor nijso bile za-nj ustvarjene videti, a povem, da je imel zelo šilast smrček, ki ga je rad v vsako skvožnico vtikal — narisal sem vse telesne kreposti svojega pinča, kolikor sem si jih bil zapomnil ali v obče tudi opazil na njem.

Malo ne se usojam trditi, da se je imel na vsej ljubezni naših domačih in drugih njega znancev pinč zahvaliti le svojemu trdovratnemu, včasih celo predrznemu, vedenju. Prvi

svoj vstop v našo družino je izvel s tako gotovostjo in pogumom, kakor da je uže star domačinec, kateri je bil odsoten samo malo časa, a ter so mu vsa družinska razmerja prav do cela znana.

Kdor misli, da duše ranjeh oživljajo na novo v živalskih telesih, utegnil bi si bil misliti, da v našem pinču biva duša kacega sorodnika ali starega znanca — nu, jaz barem nikogar ne vem navesti, čegar posebno veselje je bilo, vsakovrstne kosti skrivno zakopavati v zemljo. To je bila glavna pinčevih slabostij. Prvič so ga našli pod staro odejo v jednej gornjih sob, vse se ga je ustrašilo — a ostal je miren, ter se niti maknil nij z mesta, kakor da je to uže davna navada njegova, česar se obično drugodi ne dovoljuje psom. Ako so ga našli v vrbasu zakopanega pod zamanim perilom, ali ako si je kakovo oblačilo zvlekel v kot, da je todi boljše in mečje ležal, rekali so vedno:

„I no, pinč je!“ In tolažili so se z mislijo, da je samo to, a nič hujšega.

tako trden, da se bode lahko največja teža črezenj vozila.

Po vzetji Karsa.

Angleži trepetajo. Iz Londona se javlja, da vsi angleški časniki prinašajo uvodne članke o tem in da govoré z resno bojaznijo. Ministerijalni list „Morning Post,“ glasilo angleških dvernih svetovalcev, kliče Anglijo v boj zoper Ruso, češ, da če je bila nevtrali-teta do zdaj modra, mora Angleška zdaj svojo nedelavnost popustiti, kajti celokupnost Turčije v Aziji je trdnjava celokupnosti Anglije v Aziji. Ko bi Anglija še dalje ostala nevtralna, bilo bi to toliko kot politična blaznost. — „Telegraf“ pa pravi: „Če Armenija pade Rusom v oblast, izginil bi ves vpliv Angleške v Aziji. „Standard“ pravi: Evropske oblasti lahko gledajo, če je cela Armenija izgubljena, ali Anglija ne. — In dunajska Turkinja, „N. Fr. Pr.“, iz iste piščali piska in pravi: „Če ostane Erzerum ali pa le Kars v ruskih rokah, potem je le vprašanje časa, kedaj Rusija vso Malo Azijo osvoji. Za Anglijo je pa to največja nevarnost, ker bi potem Rusija gospodarsk vpliv na dežele ob Evfratu in Tigrisu imela. Do zdaj je Turčija pot branila, po katerem je nekdanji Aleksander Veliki prodril v Indijo, kdo ga bo branil zdaj, če ne bo več polumeseca na zidih Karsa?“

Uže iz teh citatov je videti, da je situacija jako resna. Gotovo je, da bode Anglija zdaj silno trudila se, posredovati za mir, in prigovarjala Turčiji in Rusiji. Če pa poslednja ne bode hotela miru skleniti, to je jalo-vega miru, kakor bi ga jej Angleži in Turki radi vsilili, kaj potem? Ali si bode Angleška upala sama in brez družih zaveznikov nego s tepeno Turčijo v boj stopiti zoper Rusijo? To je največje vprašanje bližnje prihodnosti.

Položaj evropski je vsakako zdaj Rusiji bolj ugoden, nego je bil kedaj. Francoska ima notranjega dela popolnem dovolj in je slepa za vnanje stvari, pa tudi mora oko imeti vedno v Nemčijo uprto. Italija je Nemčiji, Nemčija Rusiji prijazna. Ostane le še Avstrija, v kateri so vsi Slovani, razen male peščice Poljakov, Rusiji prijazni, in tudi pravo-avstrijsko misleči konservativni Nemci so Rusiji prijazni, torej se uže skoro nij bati, da bi naša politika zavozila na nevarna turško-magjarska pota. Anglija je torej popolnem osamela, izo-

lirana. Ker ima malo stoječo vojsko, se je Rusi z zmagovalno svojo vojsko po zdrobljenej Turčiji nemajo Bog ve koliko bati. In zares, večjega veselja nam Angleži ne bi mogli narediti, nego da bi se Rusom postavili, pa prav pošteno po glavi dobili. Iz vsega srca bi jim to privoščili, tem samopriddnim in samopašnim dobičkarjem, ki menijo, da je ves drugi svet, to- in onkraj oceana, samo za to ustvarjen, da Angličanom žepe polni.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 20. nov. [Izv. dop.]

Dva ministra sta za potrebno spoznala, oglasiti se v generalnej debati ter braniti vlado proti hudim napadom, katere je morala slišati iz ust opozicijskih govornikov, v prvi vrsti barona Kellersperga, Weiss-Starkenfelsa in Pražaka. Finančni minister Depretis se je držal finančialne strani bankinega statuta in skušal dokazati, da za denarne razmere ne bode nobena nevarnost po prenapredbi nacionalne banke. Minister Unger pa je obravnaval politično stran nove nagodbe z Ogersko in svojo polemiko zlasti proti Kellerspergu obračal. Njegovi srditi napadi so segali daleč čez meje parlamentarne dostojnosti in celo najboljšim prijateljem ministerstva se je poznalo, da so bili osupnjeni in malo zadovoljni s svojim „Sprechministrom“. Kajti taki zbadljaji, kakoršne je Unger rabil, se lahko bero v „Floh,“ pa bi se ne smeli slišati v parlamentu, najmanj kadar se obravnavajo najbi-stveneje stvari cele države. Zato je bilo le malo pohvale iz centra, večkrat pa siskanje od desne stranke slišati. Sicer pa je prav, da je Unger tako srdito Kellersperga napadal. Zdaj saj nij več misliti, da se te dve stranki poravnati, in da je Kellersperg mož prihodnosti, to vsak priznava. (V pojasnjenje tega naj povemo, da je Kellersperg v svojem govoru rekel o dualizmu, da sta Avstrija in Ogerska kakor mož in žena, navadno ima ali obdrži žena (Ogerska) pravo. Minister Unger je odgovoril na to o s o b n o, rekoč: jaz ne vem iz lastne izkušnje, kako je v z a k o n u z ženo, moj nasprotnik (Kellersperg) mora kot praktičen mož uže vedeti. Tedaj minister je baronu Kellerspergu očital nekov „pantofelj“. Celo „N. W. Tagblatt“ pravi, da so te besede ministreve za Kellersperga razžaljive „verletzend.“ Ur.)

Po ministrih sta samo še dva govornika

prišla k besedi, moravski poslanec Weber in Teuschl. Potem je večina sklenila konec debate, da si je čez 20 govornikov še bilo vpisanih. Za generalna govornika sta bila izvoljena Herbst za in Skene proti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. novembra.

Češka „Politik“ je huda na državnega poslanca Weiss v. Starkenfelsa, ki je v svojem govoru dualizem priznal za novo ustvrjeno pravo, katero se neče podirati od strani njegove stranke (Hohenwartovega kluba). „P.“ pravi, da je tedaj mej „pravno stranko“ in Čehi skoro tak prepad, kakor mej Čehi in ustavo-verno stranko. Torej se bolj izolirati se hoté Čehi? To je škoda za nje in za vse avstrijske Slované.

Iz Budapešte poroča „Agr. Presse“, da se bode v današnjem svetovalstvu cesarske naše krone, h kateremu je prišel tudi načelnik generalnega štaba, Schönfeld, govorilo, razen o zjedinenji vojne krajine s Hrvaško, tudi o okupaciji Bosne, ki se ima uže drug teden zgoditi.

Vnanje države.

Kakor pišejo ruski časniki, so se jeli nemški naseljenci izseljevati iz Rusije, namreč izpod Samare in Saratova, ter gredo v večjih trumah v Ameriko. Pravijo, da se je pretekli mesec izselilo nad 400 družin. Tudi dobro, vsaj Nemec je Slovanu nasproti povsod — le Nemec.

Rusk telegram pravi: O kakošnej noti Derbyjevej, v kateri bi bila Angleška zoper rusko osvojenje Armenije, tukaj (v Peterburgu) nij nič znano. To se skoraj tako glasi, kakor: Anglija naj nas pri miru pusti s svojimi notami.

Iz Pariza se javlja, da govorica pripoveduje, da bode MacMahon ministerstvo sestavil iz desnice in desnega centra, torej ne iz republikancev.

Iz Berlina se poroča: Prijeti in zaprti Poljak Lugovski pravi, da njegova prva izpoved, da je hotel cesarja in Bismarka ustreliti, nij resnična.

Amerikanski poslanik Maynard v Carigradu hoče baje z nemškim vred svetovati sultanu, naj samo z Rusijo mir sklepa, brez ozira na druge vlade. To bi bila zdrava brca, posebno za Angličane, ki menijo, da morajo povsod botrovati.

Dopisi.

Iz Šaleške doline na slovenskem Štajerskem 20. nov. [Izv. dopis.] Dolžnost vsacega je, skrbeti za lasten obstanek, blagost in srečo; ravno tako je sveta dolžnost

Da mu je bilo največje veselje zagrebsti kakovo kost, sem bil uže opomnil. Tega pa nij običaval iz gospodarstvenih razlogov, kajti, kadar je zaklad bil skrit, nij mu stalo do tega, da ga zopet izkoplje, pozabil je nanj, ter samo ril po vrtu tukaj in tam in brskal zemljo; cvetlic in družih nasadov pa pri tem, se ve da, nij štedil ter jih je ukončaval brez milosti, a zaradi tega ga vendar nikdo kaznoval nij. Kar je on učinil, to se je smatralo v družini, kakor da je bilo preje namenjeno po britkejši usodi, katerej se moremo srditi ali pa jo prenašati radovoljno, a v bran se jej staviti nij mogoče. Pinč nij bil inteligenčen pes, niti nij njega osebnost bila našeji hiši Bog vedi kako častna, a vendar mu ne morem oporekati, da bi bil brez vseh lepih nagonov in navad. Kadar se je v svojej jedinej ume-telnosti htel izkazati, ter se je vsedel na zadnji nogi, — pri čemer je bil zelo podoben ptici pingvinu — in prosil, dajali so mu tuji mnogokrat kakovih kolačev, za katere mu pa

nij bilo prav nič mari. Navzlic temu se je vendar obnašal, kakor da ga zelo razveseljuje, da, celo tako se je znal laskati, da je na videz požiral slaščico — pozneje si jo je pa vselej shranil v kakem kotiču, navadno v kološah obiskovalcev naših.

Kjer mu nij trebalo biti uljudnemu, kazal je naš pinč vselej odkritosrčno svojo zadovoljnost, a tudi svoje nezadovoljnosti nij prikrival. Uže prirojeno mu je bilo sovraštvo do železničnih naprav, katere je cenil za neumne in pogubne izmišljotine nove dobe, in bil jim je odločen nasprotnik. Kjer so popravljali kedaj železnično progo, vedno je delavce karal z lajanjem, in nij ga bilo utolažiti, dokler se nij sam utrudil. Posebno pa nij mogel trpeti vlakov, tulil je za njimi, ko so bili uže daleč od njega prišli, in njega nezadovoljnost nij imela v tacihi slučajih ni konca ni kraja. Tudi plinova razsvetljava mesta mu nij bila po volji, in prižigalci svetilnic bili so mu največji neprijatelji.

V obče, on nij trpel nikakoršnega novotarenja, in dasi nij proti temu mogel dejansko delovati, kazal je vendar trdnost svojega značaja.

Takovih krepkih nazorov — ustavoverec v pravem pomenu besede — je bil naš pinč. Kakor je bil sploh jeklene potrpežljivosti in vstrajnosti, visocih glasov na klaviru nij smel čuti: takoj jih je izpremljal s svojim tulenjem. Ako smo ga zapodili pri tacihi prilikah iz sobe, šel je na dvorišče in ondi tako dolgo cvilil, dokler igravec nij nehal igrati na klavir. Nu, domači se nijsmo menili za pinčeve glasne želje ter se nijsmo dali ostrašiti z njega cviljenjem.

Nekega jutra je odšel pinč iz hiše, kakor po navadi, s kostjo v gobcu, ki jo je htel zakopati. Videti je bil posebno dobre volje. Druzega dne pa smo ga našli vsega razmesarjenega na železničnej progi; vlak ga je povozil — končal je nesrečno život zaradi svojih nazorov! V. E.

vsacega uda države, delati na vso moč na to, da se država ne le krepka ohrani in sovražnikov brani, marveč, da napreduje v vsem dobrem, da se razširjuje, jačja, mogočnejša in močnejša od dne do dne postaja, da se državljani po modrih zakonih vladajo in da jim duševna in materialna korist narašča, njih svete narodne in verske pravice zvesto varujejo, in da se vsi v vseh obzirih kakor otroci jednega očeta spoštujejo. Sveta dolžnost vsacega posameznega, kakor vseh skupaj je, paziti, da se v duhu časa napreduje, znanosti in vednosti, obrtnija in rokodelstvo, poljedelstvo in kmetijstvo ne le v prvotnem stanju ohrani, marveč povzdigne in kolikor mogoče izboljša, da se kmet enako gospodu, ubožec enako bogatinu spoštuje in postave tako uredijo, da bodo vsem enako vgajale in se od vseh na tanko izpolnjevale in da bodo vsi narodi enake pravice uživali, enak blagor in gorje prenašali.

Koliko je naš slovenski narod v preteklosti pretrpel brez zadolženja naših prednikov, deloma pa tudi z zadolženjem, in kolike in kakovšne strašne prenapredbe, vpeljave, izboljške še vedno potrebuje — tega mi nij treba praviti, opomnim le, da s časom in z neomahljivim trudom se dá vse doseči. „Gutta cavat lapidem“ — kaplja zdolbe kamen — tudi Slovenec si bode svoje pravice priboril — le složno je treba delati.

Imamo deželne in državne zборе, kjer se postave kujejo, ki blagost in gorje ljudstvu donajajo; pa tudi pravico imamo, iz svoje srede zaupnike v te zборе pošiljati, katerih naloga je, se za blagost in dobro svojih volilcev potegovati. Glejmo in pazimo torej dobro, koga volimo, da si ne škodimo in ne nakoplremo sramote pred zanamci.

Bližajo se nove volitve za deželni zbor štajerski in mnogo se je že pisalo, govorilo in debatiralo o možu, kojega bi Šoštanjski, Slovenjegraški in Marenberški okraj voliti imel. S prvega so postavili eni Slovenci kandidata, znanega duhovna, drugi drugzega; a nastale so nejedinstvi, in skoraj bi rekel, prepripi tudi gledé poslančevih lastnostij. Reklo se je od mnogo strani: poslanec mora biti neodvisen, naroden, značajan, izveden in iz srede ljudstva: ker le tak bode znal in vedel, kakor tudi hotel, ljudstvo zagovarjati, ki sam v njegovej sredi živi in njegove reve sam vidi in skuša, je sam njegovih potrebščin prepričan in željen izboljška. Takovšen mož se bode neustrahljivo potegoval za pravice ljudstva.

(Zadnji del dopisa, ki kandidata imenuje, izpuščamo. Kadar bodo volilec in veljavni narodni možje sklenili in imenovali tega ali tega, podpirali ga bomo, bodi si kdor koli. Po javnih listih pa se nam zdi, da ne gre pregodaj kandidatov staviti, ker baš to bi utegnilo potrebno slovo in disciplino motiti. Ur.)

Iz Gorice 20. novembra. [Izvirni dopis.] Veselili smo se denes, bravši v „Slov. Narodu“ telegram, da je Kars se šturmom vzel. To nas goriške Slovence jako raduje. Slovanom bodo začele zvezdice lepše migljati, in ako Bog da in sreča junaška, bode Turek kmalu ves polomljen. To uvidevajo tudi turkofilni listi, kakor dunajska „N. fr. Pr.“ et consortes. Ti listi so s psovskami na slovanske naše brate čisto obmolknili. Sanja se jim, da bode kmalu finis Turciae. A mi Slovani se tega veselimo, kajti od dneva do dneva se bolj bliža rešitev nam milih slovanskih bratov. — Pomozi Bog!

Vreme se je izpremenilo. Imamo oblačne dneve, a vendar ne dežuje. Letos se je vinska kapljica srednje obnesla, a močna je in človek se kmalu „nabere“ ga. To vidimo vsak dan.

Tukajšne gledališče nij baš obilno obiskovano, „so slabi časi zdaj“; čestokrat je komaj na polovico napolnjeno. Našim dvonogatim srnicam nij po volji, da ne svira več godba trikrat na teden zvečer na Travniku, kajti veselje jim je reducirano in le ob nedeljah uživajo še to veselje, šetajoč se po slovenskem Travniku, mej tem, ko godba svira izvrstne komade. Potrpljenje — in prišli bodo tudi drugi časi. „On revient toujours à ses premières amours.“ —

Iz Poljanske doline 19. novembra. [Izvirni dopis.] Muktarijeve negativne zmage in slabo stanje turške vojske v Plevni napravljajo v Carigradu jako neugoden vtis. Vojeviti duh, kateri je prej prevladal v carigradskih odločilnih krogih in se pri bolj fanatično navdušenem prostem ljudstvu kazal, se je zelo polegel, in uže žele miru z bolj zmernimi predlogi. Veliki vojni davki in pomanjkanje delovnih močij, ker so vsi možje v vojni, so prouzročili veliko bedo, katera bo silila Turčijo kmalu nehati vojevanje in skleniti mir pod vsakimi pogoji, če ne bo hotela napraviti v svojih pokrajinah še večje lakote, kakor jo je Anglija v Indiji zakrivila. Za to so se uže bili obrnili na nemškega poslanika v Carigradu, da bi pri Rusiji posredoval za mir, baje za to, ker ima Nemčija največje zaupanje pri Rusiji; a ta nij hotel prevzeti te naloge in je svetoval turškemu državniku, obrniti se v ruski glavni stan v Zgornjem Studenu. Angličani tudi žele, da bi se mir sklenil na obnem evropskem kongresu še pred padcem Plevne, ker potem bi morala Rusija nehote zmerna biti; a boje se, da bi se mir sklenil neposredno mej vojujočima, brez posredovanja velevlasti; ker bi potem ne zamogli nobenih koristij doseči iz rešenja orijentalnega vprašanja. Ali čas za posredovanje miru je zdaj jako neugoden. Anglija, ki bi gotovo najrajša posredovala, je izgubila vso veljavo pri evropskih vladah, zlasti še pri Rusih, še celo v Carigradu njeno slovo nema nobenega vpliva, torej posredovati ne more, ker bi se velevlasti malo na njo ozirale, najmanj pa Rusija. Nemčija, kot prijateljica svete slovanske Rasije, tega posla ne prevzame, dokler niso Rusi dosegli popolnem svojega namena, ter da bo Turčija pripravljena spolniti vse ruske terjatve. Sicer, kakor se kaže, je Nemčija zato, da se mir po končanju vojne sklene brez posredovanja drugih evropskih držav. Avstrija ima z nagodbo z Ogersko dovolj posla ter ne more takega teškega vnanjega dela prevzeti. Francozje se pa jako malo brigajo za vnanje zadeve, ker jih nekateri strankarski prepripi zadržujejo in ker izpoznajo, da bi le za druge kostanj luščili, kakor so v krimskejski vojski kri prelivali, ne za svoje, a za angleške koristi. — Vse te razmere napravljajo Angliji velik strah, da bi Turčija sama z Rusijo ne sklenila miru po slučaju vojnih neudač in pomanjkanja denarjev. Ker Angličani zdaj ne morejo za se pri sklepanju miru nič doseči, želé, da bi Turčija vojsko nadaljevala, dokler bi se ponudile Angličanom ugodnejše prilike, posredovati za mir, ali to doseči pri kakej drugej velevlasti, ter na kakem evropskem kongresu skleniti mir in kolikor mogoče največ koristi doseči za Anglijo

in nje trgovino. To je angleškega ministra lorda Beaconsfielda pripeljalo na to, da je v nekem javnem govoru povzdigoval turško vojaščino, da so pokazali neodvisnost Turčije, hvalil turško vlado, da nij tako slaba, kakor se je splošno mislilo, da bi s tem osrčil carigradske kroge za nadaljevanje vojne in konec bojev za osvobodjenje Jugoslovanstva še za nekoliko časa zavlekel. Angleški listi so začeli pretresovati o prihodnji uravnavi na balkanskem poluotrovu po razrušenju otomanskega gospodstva, kar še nikdar poprej; to je znak, da nemajo Angličani mnogo zaupanja na zmago Otomanov, ter so se sprijaznili z mislijo, pri rešenju vzhodnjega pitanja izveči za sebe največje mogoče koristi. Želi se necega angleškega princa priporočati za prihodnjega kralja bizantinskega v Carigradu in tako nameravajo evropsko Turčijo polagoma spojit z Britanijo. Tako bi bila sveta slovanska Rusija vojevala bolj za angleške nego za svoje in jugoslovanske interese. Tudi balkanski Jugoslovani nemajo od take vlade z angleškim princem na čelu nič dobrega pričakovati; kako zatirajo Angleži njim podložne narode, nam kaže žalostno stanje Indijskih prebivalcev, kateri lakote mrjó, ker so lakomni njih gospodarji spraznili in odpravili njih žitnice, katere so v prejšnjih svobodnih časih v nerodovitnih letih preskrbovale jih s potrebnim živežem. Mnogo boljega tudi balkanski Slovani nemajo od Angličanov pričakovati. Po ustanovitvi take bizantinske monarhije bi skrbeli z notranjimi uredbami, z volilnimi redi, da v Carigradu in drugih evropskih turških mestih živeči angličanski kupci in drugi bogatini zadobé pri vladi največje pravice in bi tako gospodovali in zatirali grške in slovanske narode. A mi se trdno nadejamo, da sveta slovanska Rusija, dovršivši delo osvobodjenja turške raje, ne bo dopustila take uravnave, a rajša s turškim ozemljem povejšala Srbijo, Črnogoro, Grecijo in Rumunijo in ustanovila druge manjše države z ruskimi in nemškimi (kakor hanoveranski, katerega bo menda tudi Nemčija vrivala, da se ga iznebi) princem na čelu. Tako se bo sveta slovanska Rusija popolnem otresla skrbi za balkanske narode in dobila pri njih močno podporo na jugu, ker ti bodo znali, kaj so svojej osvoboditeljici dolžni.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) V uradnej „L. Z.“ čitamo proglas deželne sodnije, da se je zadnji konfiscirani naš članek, ponatisnen iz nekonfiscirane tržaške „Edinosti“, po razsodbi te sodnije krivega storil zločina kaljenja javnega miru po §. 65 lit. c. kaz. p. (kazen je od enega leta do pet let) in pa še pregreška kaljenja javnega miru po §. 302. Vložili bomo zopet enkrat ugovor.

— (Iz Loža) nam piše naš poročevalec, da je pretečeno nedeljo dne 18. t. m. proti jutru požar upepelil parno pilo kneza Jurija Schönburg-Waldenburga na Bregu poleg Starega trga. Tudi vse blago, kar ga je bilo v tovarničnem poslopju slučajno shranjenega, kakor tavolete, rezanice, itd. je čisto pogorelo. Ogenj je bil tako velikanski, da je dve uri celo loško dolino osvetljeval. Sreča je bila, da je ravno takrat pihal jug, ker bi se bil v nasprotnem slučaju tudi ves, okolo tovarne nakopičen les, — bilo je okolo 1500 hlovov in črez 1000 desek — vnel in zgorel. Nekaj časa je bila posebno velika nevarnost, da se razleti parni kotel — v katerem je

bilo uže devet atmosfer ekspanzivne moči; — toda v najkritičnejšem trenutku je mašinstov sin imel toliko poguma in pričujočnosti duha, da je ventile odprl in sopar izpustil. Razen njega se nikdo ni upal pogorišču bližati se, ker se je razlet kotla vsak trenotek pričakoval. — Na kak način se je ogenj zatrosil, ni znano in je tudi vse preiskavanje v tej zadevi ostalo brez uspeha; le toliko je skoro gotovo, da je temu malomarnost delavcev kriva. — Zavarovana je tovarna bila pri banki „Slaviji“, katero vsled požara zadene škoda v znesku kacij 8000 gld.

— (V Smledniku pri Raki) je zgorelo vtorek dne 13. t. m. državnemu poslancu gosp. Vilj. Pfeiferju bišno poslopje njegovega ondodnega posestva. Zavarovano je bilo pri banki „Slaviji“.

— (Iz Trsta) se nam poroča, da se je dne 13. t. m. vnelo poslopje g. Vekoslava Zotteleta v Verdelli. Ker so ogenj takoj zapazili in je izvrstna tržaška požarna straža takoj na pomoč prihitela, posrečilo se je goreče ostrešje precej hitro pogasiti in vsled tega škoda, ki zadene banko „Slavijo“ — pri katerej je to poslopje bilo zavarovano — ni velika.

— (V Novem mestu) je gimnazijalna mladež naredila pod vodstvom direktorjev in v nedeljo veselico. Čisti dohodek 68 gld. je bil namenjen za podporo ubožnih dijakov.

— (Vreme) smo imeli ves ta mesec lepo, jasno, po dnevi solčno. Predsinočnjem in včeraj je začelo pomalo deževati in vremenski proroki nam prorokujejo snega.

— (Kamniška narodna čitalnica) napravi v nedeljo dne 25. t. m. veselico s sledečim programom: 1. Deklamacija: „Ženska zvestoba“. 2. „Na kosilu bom pri svoji materi,“ igra v enem dejanji. 3. „Domači preprič“, igra v enem dejanji. 4. Ples. Uljudno se vabijo vsi čestiti gg. udje k obilnej udeležbi, ter naj blagovole tudi sposobne neude se soboj pripeljati. Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer.

Odbor.

— (Čitalnica v Kviškem) napravi v nedeljo 25. t. m. v dvorani g. F. Mariničev besedo, katere program je: 1. Slovenski poutpourri ugl. Fr. Štele. Svira domača godba. 2. Slovčev Spev. ugl. Avg. Leban. 3. Deklamacija: Ilirija oživljena. V. Vodnik. 4. Slava Slovencem, ugl. Ant. Hajdrih. 5. Scena Cavatina nell' li Due Toscani, ugl. Donasetti. Godba. 6. Kobariška dolina, dvospev s spremijevanjem klavira, ugl. Ant. Hribar. 7. Igra: Bog vas sprejmi, kedaj pojdet domov. 8. Zadnji večer, z mešanim zborom, izpr. klavirom, ugl. Jos. Marinič. 9. Aria nell Opera Traviata, Verdi, godba. 10. Nek dušman vidi, ugl. D. Jenko. 11. Ljudmila Bojomir, bojni prizor. Slovo. 12. V Boj! ugl. Iv. pl. Zajc. Po besedi ples. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Vstopnina k besedi 20 nov., k plesu 1 gl. Gospodične k plesu proste.

Odbor.

— (Lovec s kolom.) Iz Vipave se piše „Sl.“ dne 8. t. m. to-le: „Čudim se, da Vam še nikdo ni poročil neke v obče in same na sebi, za naš kraj pa še posebno redke lovske prigodbice. V torek teden je kmetski fant na Nanosu lepo, veliko divjo kôzo — s kolom ubil! Žival ta se v naših gozdih, ki sami od dné do dne bolj „redki“ postajajo, uže davno več redno ne nahaja in se je bila Bog vedi od kod semkaj zgubila ter, menda zbegana, nekega dečaka napala.

Na pomaganje klicajočemu priskoči omenjeni fant ter s kolom — družega orožja ni bilo pri roci — tako srečno udrihne po pogumnej planinske ubožnici, da se je zvrnila in obležala.

— (Potres.) Iz Mokronoga se „Slov.“ 18. t. m. piše: Denes zjutraj se je zopet čutil kratek pa dokaj močan potres z navadnim podzemljskim bobnenjem. Moja ura je kazala ravno 7 in 20 minut. Nek človek je pravil, da se je i krog dveh po noči nekoliko potreslo, kar pa jaz nisem čutil. Zadnji potres, o katerem ste v številki od zadnjega vtorka poročali, čutili so, kakor sem slišal, i na Mirni, v Št. Rupertu, na Trebeljnem, v Šmarjeti, proti Škocijanu, pri sv. Trojici, v Št. Janžu in dalje proti Savi.

— (Istranom) piše tržaška „Naša Sloga“: „Nemojmo se družiti s pridošlimi ljudimi, kojim je na srcu nas gultiti, hultiti, robiti, derati, več mi družimo se s našimi pošteni, koji u istinu ljube svoj jezik i svoj narod, kojim leži na srcu razbornoost, mudrost, iskrenost i naša sreća. Pa kad bude vrijeme izborah, izbirajmo naše ljude, koji će činiti svaki korak, proizboriti svaku rieč nam u korist, a Bogu na čast. Ljubimo svoj jezik, ljubimo svoj narod, a koji s nami nedrži, čuvajmo se ga, jer je izdajica. Samo budimo složni, drugčije će nas sinovi, kad budemo u hladnom grobu počivali, proklinjati. Od česa da nas Bog očuva.“

Razne vesti.

* (Volkovi) po Ogerskem zelo razsajajo ter so uže raztrgali okolo 60 ovac in mnogo žrebet.

* (Kip „Svobode“) izdeluje nekov umetelnik Mauduit v Parizu ter je namenjen za ondodno razstavo. Glava je 4 metre visoka a meri v obsegu 14 metrov, v njej je prostora za 15 oseb. Nos je dolg 1:2 metra ter se moreta dva človeka vsteti v nosnice. Drugo telo je seveda v razmerji s temi številkami glavine velikosti ter bode s podložjem visok ves kip 67 metrov. Ko se okonča razstava pariška, poslali bodo to „Svobodo“ v Ameriko, kjer jo mislijo pred pristaniščem Novega Jorka postaviti za svetilnik. V desnej roci drži namreč bakljo, katere luč bode svetila 60 morskimi milj daleč.

Umrli v Ljubljani

od 15. do 19. novembra:

Miklavž Zadnikar, kmet, 77 let, na mahu štev. 11, za pljučno vodenico. — Eva Slatner, tovarniška delavka, 47 let, v bolnici, za sušico. — Mihael Lukač, c. kr. uradni sluga, 66 let, na bregu št. 6, za otrpnenjem možjan. — Marijeta Pečnik, delavka, 41 let, v bolnici, za sušico. — Gregor Puntar, obojnik, 60 let, v bolnici, za pljučno vodenico. — Neža Mek, obojnik, 60 let, v bolnici, za šenom. — Matija Keržič, obojnik, 60 let, v bolnici, za sušico. — Ivana Weide, nadkonduktorja hči, 22 let, v kolodvorskih ulicah, št. 22, za sušico.

Tržne cene

v Ljubljani 21. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 51 kr.; — reš 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 75 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; ajda 6 gld. 50 kr.; — prosó 5' gld. 53 kr.; — kôruza 6 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh trišen — gld. 62 kr.; — špeh povejen — gld. 70 kr.; jajce po 2¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 54 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sêna 100 kilogramov 2 gld. 05 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 21. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	63 gld. 25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	60
Zlata renta	73	95
1860 drž. posojilo	112	50
Akcije narodne banke	817	—
Kreditne akcije	205	30
London	118	70
Napol.	9	52
C. kr. cekini	5	68

Srebro 106 „ 40 „
Državne marke 58 „ 75 „

Odpravnik pošti,

ki je uže prisegel, dobode takoj službo pri majhenej pošti na Kranjskem. Oni, ki umejo trgovske posle, imajo prednost. Ponudbe naj se pošiljajo c. kr. poštne uradu v Novej Vasi poleg Rakeka na Kranjskem. (353—2)

Gostilna v Zgornjej Šiški,

hišna št. 43 s tremi sobami, kuhinjo in z vso gostilniško pripravo se daje v najem. — Ravno tam se prodaje za nizko ceno 70 prav lepih krostanjeh dreves. Natančnejše se izve pri lastniku v taistej hiši. (345—2)

/sem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; flegmado, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, smenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz maj 80.000 sprideval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi sprideval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo št. 73.670.

Spridevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vaa zdravlja. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pralnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najboljše spridevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spridevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je valed rabe Vaše Revalesscière du Barry popomama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spridevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem strážnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na omni, ko pri zdravilih.

V pisanih puščah po pol funta 1 gld. 50 kr., 1 unt 2 gld. 50 kr., 2 funta 4 gld. 50 kr., 5 funtov 10 gld., 12 funtov 20 gld., 24 funtov 36 gld.

Revalesscière-Biscuites v puščah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specializiranih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih naslovih ali povestih. V Ljubljani Zid. Mohr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spijetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andrejčevu. (150)